PATVIRTINTA
Valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos
direktoriaus
2019 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. ĮS-217
(Valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos
generalinio direktoriaus
2023 m. spalio 4 d. įsakymo Nr. 77-ĮS-159
redakcija)

VALSTYBĖS ĮMONĖS VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PROFESIONALIOS MEDŽIOKLĖS PLOTŲ TVARKYMO, NAUDOJIMO IR MEDŽIOKLĖS ORGANIZAVIMO NUOSTATAI

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos profesionalios medžioklės plotų tvarkymo, naudojimo ir medžioklės organizavimo nuostatai (toliau - Nuostatai) nustato valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau — VMU) profesionalios medžioklės (toliau - PM) plotų tvarkymo ir naudojimo tikslus ir reglamentuoja medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą juose bei nustato pasirengimo medžioklei, jos vykdymo ir rezultatų atskaitomybės organizavimą.

2. PM plotus, kuriuose įgyvendinamos specialios medžiojamųjų gyvūnų populiacijos gausinimo priemonės ir plėtojamas medžioklės turizmas, prižiūri ir profesionaliai tvarko VMU.

3. PM plotai tvarkomi ir medžiojamųjų gyvūnų ištekliai juose naudojami vadovaujantis:

3.1. Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymu;

3.2. Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymu;

3.3. Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymu;

3.4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 258 „Dėl Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės);

3.5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 512 ,,Dėl Leidimų naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius medžioklės plotų vienete išdavimo tvarkos patvirtinimo“;

3.6. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. kovo 5 d. įsakymo Nr. D1-138 „Dėl Medžioklės trofėjų apžiūros tvarkos aprašo ir Elninių žvėrių atrankinės medžioklės nuostatų patvirtinimo“;

3.7. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. 485/550 „Dėl Veterinarinės priežiūros medžioklėje reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Veterinarinės priežiūros medžioklėje reikalavimai).

4. Leidimus naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius PM plotų vienetuose VMU Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 512 ,,Dėl Leidimų naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius medžioklės plotų vienete išdavimo tvarkos patvirtinimo“ nustatyta tvarka išduoda Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos.

5. Vadovaudamasi, Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymu, VMU už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą moka nustatyto dydžio mokestį.

6. Nuostatai taikomi VMU Gamtos apsaugos, gamtotvarkos, rekreacijos ir medžioklės skyriaus darbuotojams, Buhalterinės apskaitos skyriaus darbuotojams, regioninių padalinių (toliau – RP) darbuotojams ir darbuotojams, kuruojantiems profesionalios medžioklės veiklą.

7. Nuostatuose vartojamos santrumpos ir sąvokos:

7.1. MV - medžioklė varant;

7.2. MTS - medžioklė tykojant – sėlinant;

7.3. MRS - medžioklių registravimo sistema;

7.4. Medžioklės užsakovas – medžioklės pageidaujantis ar ją užsisakęs fizinis ar juridinis asmuo.

II SKYRIUS
PROFESIONALIOS MEDŽIOKLĖS PLOTŲ TVARKYMO IR NAUDOJIMO TIKSLAI

8. PM plotai tvarkomi ir naudojami įgyvendinant šiuos tikslus:

8.1. medžiojamųjų gyvūnų gyvenamosios aplinkos sąlygų gerinimas ir apsauga;

8.2. medžiojamųjų gyvūnų gausinimas atsižvelgiant į medžioklės plotų tinkamumą šiems gyvūnams gyventi ir veistis;

8.3. racionalų medžiojamųjų gyvūnų populiacijų valdymas;

8.4. želdinių, žėlinių, medynų ir žemės ūkio pasėlių apsauga nuo laukinių gyvūnų daromos žalos, kad būtų išvengta didesnių pakenkimų miškui ar žemės ūkio pasėliams, naudojamų prevencinių priemonių efektyvumo vertinimas;

8.5. patirties, informacijos ir eksponatų, susijusių su pavyzdiniu kompleksiniu miškų ir medžioklės ūkio tvarkymu, kaupimas ir propagavimas;

8.6. medžioklės tradicijų puoselėjimas ir medžioklės turizmo plėtojimas.

III SKYRIUS
PROFESIONALIOS MEDŽIOKLĖS PLOTŲ TVARKYMAS, PRIEŽIŪRA IR FINANSAVIMAS

9. Tvarkant ir prižiūrint PM plotus vykdoma:

9.1. medžiojamųjų gyvūnų gausinimo priemonės (aptvarų jiems laikyti įrengimas, gyvūnų laikymas ir paleidimas į laisvę, medžiojamųjų gyvūnų veisimosi ir mitybos sąlygų gerinimas - pašarinių laukelių, druskos laižyklų įrengimas, specialiųjų miško želdinių įveisimas, papildomas žvėrių šėrimas, dirbtinių lizdaviečių slėptuvių paukščiams ir dirbtinių vandens telkinių įrengimas, vertingų paukščių mitybai vandenyse augančių augalų veisimas ir kt.);

9.2. medžioklės plotų tvarkymo ir priežiūros darbai (technologinis medžioklės plotų tvarkymas - medžioklės bokštelių medžioklei tykojant įrengimas, remontas, perkėlimas, medžioklės bokštelių medžioklei varant įrengimas, proskiepių prakirtimas ir atnaujinimas, aikštelių žvėrims vilioti įrengimas, prevencinių priemonių žvėrių daromai žalai žemės ūkio naudmenoms, miškui, hidrotechniniams įrenginiams sumažinti taikymas, medžioklinių šunų mokymas ir išlaikymas, pirminio žvėrių apdorojimo aikštelių įrengimas, jų sanitarinė priežiūra);

9.3. laukinės gyvūnijos apsauga;

9.4. medžiojamųjų gyvūnų stebėsena ir apskaita.

10. PM plotų tvarkymo, priežiūros ir apsaugos darbus vykdo VMU darbuotojai, kurių sąrašas patvirtintas VMU generalinio direktoriaus įsakymu ar jo įgalioto RP vadovo potvarkiu, suderinus, su medžioklės sritį kuruojančiu generalinio direktoriaus pavaduotoju. PM plotų tvarkymo, priežiūros ir medžioklės turizmo plėtojimo darbai, laukinės gyvūnijos gausinimo ir apsaugos priemonės finansuojamos VMU lėšomis.

11. Jeigu pagal kompleksinio vertinimo rodiklius (medžioklės plotų dydis, sukurta medžioklės infrastruktūra, medžiojamų gyvūnų rūšių gausa, pelningumas, tinkamumas medžioklės turizmo plėtrai ir kt.) veikla PM plotų vienete pripažįstama neperspektyvia, VMU, suderinusi su Aplinkos ministerija, teikia siūlymą panaikinti atitinkamą Aplinkos apsaugos departamento VMU išduotą leidimą naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius tame PM plotų vienete.

12. Finansavimas PM plotams skiriamas tik pagal patvirtintą detalų RP medžioklės veiklos biudžetą.

IV SKYRIUS
MEDŽIOJAMŲJŲ GYVŪNŲ IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO PROFESIONALIOS MEDŽIOKLĖS PLOTUOSE ORGANIZAVIMAS

13. VMU medžioklės įkainių sąrašas PM plotuose viešai skelbiamas VMU interneto svetainėje.

14. Kiekvienai medžioklei vadovauja VMU generalinio direktoriaus įsakymu ar jo įgalioto RP vadovo potvarkiu paskirtas medžioklės vadovas.

15. Registracija į paskelbtas MTS ir MV vykdoma VMU interneto svetainėje esančioje MRS. Į organizuojamas medžiokles medžioklės užsakovai atrenkami pagal jų registravimo laiką MRS (pirmumo teisė taikoma anksčiau užregistravusiam asmeniui).

16. Medžioklės užsakovas, pageidaujantis dalyvauti medžioklėje VMU interneto svetainėje esančioje MRS nepaskelbtu laiku, gali elektroniniu paštu pateikti prašymą RP dėl MTS organizavimo. Papildoma MTS, atsižvelgus į medžioklės užsakovo prašymą, gali būti organizuota, jeigu tai netrukdys organizuoti jau paskelbtas ir užsakytas MTS.

17. VMU priėmus sprendimą organizuoti MV, medžioklės užsakovui pateikiama pasirašyti medžioklės organizavimo sutartis (1 priedas).

18. Medžioklės užsakovas gali elektroniniu paštu info@vmu.lt pateikti laisvos formos prašymą užsakyti MV išankstiniu būdu ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 14 dienos.

19. VMU gali parduoti medžiokles išankstiniu būdu parodų ir mugių metu.

20. VMU internetinėje svetainėje paskelbia informaciją apie MV grafikus VMU PM plotų vienetuose ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 15 dienos. Paskelbus MV grafikus, VMU interneto svetainėje paskelbiama registracijos į MV pradžios data ir laikas.

21. Esant nepalankioms oro sąlygoms arba dėl kitų objektyvių priežasčių, kurių VMU arba medžioklės užsakovas negalėjo numatyti medžioklės užsakymo ir patvirtinimo metu, rezervuotas medžioklės laikas gali būti perkeltas į kitą su medžioklės užsakovu suderintą dieną, jei tai netrukdys organizuoti kitas užsakytas ar planuojamas medžiokles.

22. Siekiant sumažinti ypač pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų, nurodytų Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. B1-281 ,,Dėl Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo" išplitimo grėsmės arba sureguliuoti ligą platinančių medžiojamųjų gyvūnų rūšių gausumą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijai ar Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai priėmus sprendimą reguliuoti konkrečių medžiojamųjų gyvūnų populiacijas medžiojant ar taikant kitas priemones PM plotuose, VMU užtikrina šių sprendimų įgyvendinimą.

23. Siekiant išvengti arba sumažinti žvėrių daromą žalą žemės ūkio pasėliams, miškui ir melioracijos įrenginiams, VMU generalinio direktoriaus įsakymu ar jo įgalioto RP vadovo potvarkiu leidžiama medžioti, netaikant įkainių už medžioklės organizavimą ir sumedžiotą gyvūną:

23.1. Žemės / miškų, esančių PM plotuose, savininkams ar valdytojams (kurie kreipėsi raštu į RP dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos), jų žemėje prie žemės ūkio naudmenų ir hidrotechninių įrenginių – pirmamečius ir antramečius šernus, tauriųjų elnių jauniklius ir pateles (iki 10 proc. PM vienetui medžioklės sezone nustatyto sumedžiojimo limito), stirnų jauniklius ir pateles ir bebrus. Galimi medžioti medžiojamieji gyvūnai, jų lytis, amžius, skaičius ir medžioklių kiekis nustatomi surašant susitarimą tarp VMU ir žemės / miškų savininko ar valdytojo);

23.2. VMU darbuotojams prie žemės ūkio naudmenų ir hidrotechninių įrenginių - pirmamečius ir antramečius šernus, tauriųjų elnių jauniklius ir pateles, danielių jauniklius ir pateles, stirnų jauniklius ir pateles bei bebrus.

24. Jei nėra pakankamas kiekis medžiotojų, pageidaujančių medžioti PM plotuose ar siekiant sureguliuoti plėšrūnų, invazinių medžiojamųjų gyvūnų ir elninių žvėrių gausą, vykdyti elninių žvėrių selekciją, VMU generalinio direktoriaus įsakymu ar jo įgalioto RP vadovo potvarkiu, gali būti leidžiama medžioti VMU darbuotojams – briedžių jauniklius, tauriųjų elnių, danielių ir stirnų pateles, jauniklius, atrankinius antramečius elninių žvėrių patinus, plėšrūnus, invazinius medžiojamuosius gyvūnus ir bebrus, netaikant įkainių už medžioklės organizavimą ir sumedžiotą gyvūną.

25. Prieš medžioklės organizavimą RP vadovas / RP vadovo perįgaliotas asmuo potvarkiu paskirtam medžioklės vadovui išduoda medžioklės lapą, kuris pildomas Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių nustatyta tvarka.

26. VMU darbuotojai turi teisę PM plotuose Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių nustatyta tvarka bet kada sumedžioti sužeistus medžiojamuosius gyvūnus, netaikant nustatytų įkainių už medžioklės organizavimą ir sumedžiotą gyvūną.

27. Vykdant medžiokles pagal Nuostatų 23.1, 23.2 papunkčius ir 24 punktą – išduodami atskiri medžioklės lapai.

28. Medžioklės vadovas privalo:

28.1. žinoti medžioklės organizavimo tvarką;

28.2. tinkamai vykdyti medžioklės vadovo pareigas, nustatytas Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse, o pildydamas medžioklės lapą papildomai nurodyti pilną medžiotojo vardą ir pavardę, bei medžioklės pradžios ir pabaigos laiką;

28.3. supažindinti visus medžioklėje dalyvaujančius medžiotojus su medžiojamųjų gyvūnų ir medžioklės paslaugų įkainiais;

28.4. užtikrinti, kad medžioklėje būtų laikomasi medžioklės tradicijų ir etikos;
28.5. aptarti ir suderinti su medžiotojais jų įsigytų medžioklės trofėjų paruošimą.
29. PM plotai negali būti nuomojami ar kitaip perleidžiami kitiems naudotojams.

V SKYRIUS
PROFESIONALIOS MEDŽIOKLĖS PLOTŲ VIEŠINIMAS IR PROPAGAVIMAS

30. VMU savo interneto svetainėje pateikia ir nuolat atnaujina informaciją apie PM plotų tvarkymą, priežiūrą, organizuojamas medžiokles, PM plotų dydžius, ribas, žemėlapius, siūlomų VMU medžioklės įkainių sąrašą PM plotuose ir kitą aktualią informaciją. Esant poreikiui ši informacija skelbiama Lietuvos ir užsienio specializuotose interneto svetainėse, spaudoje.

31. Medžioklių PM plotuose tradicijų puoselėjimui ir medžioklės turizmo plėtojimui VMU rengia pristatymus (informaciniai stendai, trofėjų eksponavimas, informaciniai filmai, lankstinukai), susijusius su pavyzdiniu kompleksiniu miškų, medžioklės ūkio tvarkymu, PM plotų viešinimu, dalyvauja Lietuvoje ir užsienio šalyse organizuojamose specializuotose (miškų, žemės ūkio, aplinkos, medžioklės) parodose, konferencijose, mugėse.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Už Nuostatų peržiūrą ne rečiau kaip kas 1 (vienerius) metus, ar, esant poreikiui (pvz., pasikeitus teisės aktams, VMU veiklos procesams ar įvykus kitiems esminiams pokyčiams), bei jo atnaujinimą laiku atsakingas VMU Gamtos apsaugos, gamtotvarkos, rekreacijos ir medžioklės skyrius.

33. Dokumentai, sudaryti įgyvendinant šiuos Nuostatus, saugomi Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir (ar) VMU vidaus teisės aktuose nustatytais terminais ir tvarka.

34. VMU darbuotojai, pažeidę šiuos Nuostatus, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų ir Įmonės vidaus teisės aktų nustatyta tvarka.

35. Darbuotojai, kuriems taikomi šie Nuostatai, supažindinami su jais VMU nustatyta tvarka.

36. Šie Nuostatai skelbiami VMU interneto svetainėje ir intranete)].

37. Jeigu po šių Nuostatų patvirtinimo pasikeitę ar priimti nauji Lietuvos Respublikos norminiai teisės aktai imperatyviai nustato kitą (nei šiuose Nuostatuose nustatytą) profesionalios medžioklės plotų tvarkymo, naudojimo ir medžioklės organizavimo tvarką, taikoma tuose Lietuvos Respublikos norminiuose teisės aktuose nustatyta tvarka, o VMU Įmonės Gamtos apsaugos, gamtotvarkos, rekreacijos ir medžioklės skyrius nedelsiant inicijuoja šių Nuostatų peržiūrą ir atnaujinimą reikalingais pakeitimais.)

———